

T. Nemzeti Múzeum Könyvtára
Budapest.

Endrőd Vidéke

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nádudvary Mihály
könyv és papírkereskedésében
Gyoma, Endrőd-ut
Telefonszám: 15.

Keresztény politikai, társadalmi
és közgazdasági hetilap.
Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Nádudvary Mihály

Előfizetési árak:
Egy negyedévre 28.000 korona
Amerikába egy évre 2 dollár.
Megjelenik minden vasárnap.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Angol és francia államférfiak követelik a trianoni békeszerződés revízióját.

A trianoni békeszerződés torunkba fojtotta a tiltakozás szavát. Panaszkodnunk sem volt szabad, porbatiprott igazságunkért nem volt szabad szavunkat felelni, — ha a dacos keserűség könnye megcsillant szemünkben — rabló szomszédaink — élükön Benessel — azt harsogták, London, Páris felé, hogy „irredenták” vagyunk.

Ok tették népszerűvé ezt a rossz olasz szót Magyarországgal kapcsolatban.

Mi tőrjünk keserű sorsunkat, vizsgáljuk a megaláztatást, szenvedünk a reánk szakadt nyomorúság malomkövei között, zokszó nélkül, elfojtott könnyekkel. Ez az ország, mely egykor boldog hazája volt egy boldog nemzetnek, csonkaságában koldusszegényé züllött, — koldusbotra jutott a nép is társadalmi osztályokra való tekintet nélkül. A magyar középosztály nyomorúsága közismert szomorú valóság — a munkásosztály nélkülözései, a munkanélküliség miatti szinylődése ma már elképzelhetlenül megdöbbentő. A kereskedelem pang, az ipar tetlenségre kárhoztatott, a gazdasági élet vérkeringése megszűnt.

Pusztulunk, veszünk, de panaszkodnunk, sirnunk nem szabad, mert ha kinyitjuk a szánkat „irredenták” vagyunk.

A tavaszi szellő reménytelenségünk szomorú telébe örvedetes üzenetet hoz Napnyugat felől.

Amit nekünk nem volt szabad felpanaszolnunk: a trianoni béke tarthatatlanságát angol és francia államférfiak ismerik be és követelik a revíziót...

Baldwin nyíltan beismerte, hogy Európa politikai és gazdasági bajainak egyedüli oka a békeszerződés. Kijelentette, hogy Európa békéje akkor szűnt meg, amikor a versaillesi békeszerződést aláírták.

Lloyd George Anglia volt mi-

niszterelnöke, akinek a békeokmány megszerkesztésében döntő szerepe volt, — nem átalja beismerni ma már, hogy öt év tapasztalatai meggyőzték őt arról, hogy a békeszerződés elhibázott, annak következményei katasztrófálisak.

Sydenham lord, Bombay és Victoria volt kormányzója, az angol konzervatív párt egyik vezére Magyarország megcsonkítását példátlan ostobaságnak bélyegzi. A békeszerződés revíziója ma már nem békebontó irredentizmus, mondja őszintén.

Még Franciaországban is, ahol pedig alig van politikus, akit ne a gőgös ellenszenv befolyásolna Magyarországgal szemben, akad egy vezető politikus, Clemenceau, Millerand és Poincaré politikájának egykori fanatikus híve, aki nyíltan bevallja, hogy Magyarország a német törekvéseknek esett áldozatul, s hogy nem érdemelte meg azt a kegyetlen sorsot, melyet a versaillesi béke hozott reá. Ha csak egy évvel későbbre toldók a trianoni békeokmány aláírása, Magyarország sokkal enyhébb békefeltételeket kapott volna.

Sulyos és igaz szavak ezek, melyek megbélyegzik az antant-politika bűnös mulasztásait. Elismerik

hát végre, hogy a békeszerződés revíziója a legsürgősebb általános európai érdek, melyre minden nemzetnek egyaránt törekednie kell.

Ezekre a mértékadó kijelentésekre támaszkodva a Magyar Nemzeti Szövetség országos nagyválasztmánya rendkívüli ülésben határozatot hozott, melyben a kormány és az egész nemzet figyelmét felhívja arra, hogy az említett angol és francia állam férfiak nyilatkozatai alapján a velünk együttérző és a velünk közös érdekű nemzetekkel összefogva követelnünk kell a rajtunk elkövetett jogtalanságok orvoslását a békeszerződés revíziója útján.

Husvét a feltámadás gyönyörű ünnepe. A husvét harangszó áhítatos bugással zengi, hogy a koporsóra gördített sziklát az igazság, az élet ereje félremozdítja a sírról.

A békeszerződés revízióját sürgető államférfiak nyilatkozatai husvét harangszóként zendülnek felénk, a sírvá magyar földre, a nemzet jövője felé gördített sziklát elmozdítja a magyar igazság ereje, s szomorú Golgotán keresztül alatt megcsendül a feltámadás örvedetes zsolozsmája.

Mi az igazság a Zsófia major parcellázása ügyében.

Néh. Hirschfeld Dániel örökösinek jogi képviselőjétől dr. Aron Géza budapesti ügyvédőtől vettük az alábbi sorokat.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! B. lapja f. hó 12-iki számának „Hirek” rovatában „A gyomai földreform”-ról egy kis cikk jelent meg mely szerint néhai Hirschfeld Dániel örökösei gyomai birtokukat teljes egészében felajánlották volna a földbirtokrendező bíróságnak, egy másik birtok mentesítése céljából.

Mivel ez a hír nem teljes egészében fedi a valóságot, kérem,

hogy a legközelebbi számban sziveskedjék alanti soraimnak helyt adni.

Néhai Hirschfeld Dániel örökösei képviselőtársam ugyanis tényleg kérvényt nyújtottam be az OFB.-hez, amelyben hivatkoztunk gyomai birtokunknak a megváltás alól törvényszerinti mentességére, de egyben kijelentettük, hogyha az örökösök Baranya megyei birtokából egy középirtokot mentesítenek a megváltás alól, ez esetre a gyomai birtokot az örökösök méltányos áronként készpénzfizetés mellett hajlandók az igényjogosultaknak eladni. A bara-

nyai birtok megváltása esetén természetesen ezt az ajánlatot tárgyalnának kértük tekinteni, egyben azt is bejelentettük, hogy ha gyomai birtokunkra a megváltás kimondatnék, ez esetben az örökösök az 1920-ban fölött elvett 3000 holdas birtok erejéig pert indítanak az államkincstár és az érdekelt ellen.

Soraim közléséért előre is köszönetet mondva vagyok

kiváló tisztetel

Dr. Áron Géza.

Mivel a fenti helyregizitő nyilatkozat több téves megállapításokat tartalmaz, a nyilatkozatra érdemben lapunk jövő heti számában válaszolunk.

Műkedvelő és destrukció.

Lapunk elmúlt heti számában a fenti cím alatt közölt cikkünkre egy nyilatkozatot küldtek be, melyet az alábbiakban közlünk.

V. B. J. aláírásu s „Műkedvelő és destrukció” című közleményre a megjegyzésünk a következő:

Igen elszomorító dolog, s körülmény az, hogy ma Csonka-Magyarországon, amikor igazi megértésre, s összetartásra volna szükség egyes egyének érthetetlen okokból egyszerű, s szerény Iparos Nőgyelet műkedvelő szereplőt ilyen, mondhatni durva, s kíméletlen modoru tónusba elbirálnak.

A bíráló szerint tehát ugylátszik Déványán nem lehet előadni pld. a Peleski nótáriust vagy a „Bor” című híres darabot, meg Göre Gábort Durbints sógorral, mert akadnak, illetve akadhathak, kik azt magukra nézve sértőnek, s lealacsonyítóknak találhatják.

Mi nem akarunk itt vitákba bocsájtkozni, csak annyit jegyezzünk meg, hogy távol állott tőlünk még csak a legkisebb mértékben tendenciózusság, de azt a destrukció, s kommunizmus kifejezéseket visszaütésük, s a cikk író ne mi közöttünk, hanem egész más helyen kereskedjék, mert tudnia kell, hol volt, s kik voltak a kommun direktórium tagjai?

Mi Déványán e cikk megjelenése óta úgy származásra, mint tanulmányai után több előkelőbb egyén véleményét kikértük s egyszerű mosoly volt a válaszuk. Mi sem kommunista méteyelt, sem tekintélyt romboló hazugságokat nem adattunk elő.

A tekintélye Déványán vagy bárhol a világon egyéni kiválósága bárkinek, amit nem lehet erőszakos kritikákkal, hanem becstelenséggel előlletel s arra való reátermétséggel s mindenek felett az embertársaink megbecsülésével lehet megszerezni, mert úgy becsülnek meg valakit, ha az a valaki is megbecsüli embertár-

sait s nem hint konkolyt az amugy is gyenge lábón álló társadalmi életbe.

Déványána, 1925. április 22.

Iparos nőgyelet.

Magunk részéről készséggel vesszük tudomásul, hogy az Iparos nőgyelettől távol állott minden tendenció és csak azt helytelenítjük, hogy a mai feldult világban kissé könnyen választották meg az elődott darabokat és ezáltal szándékait többben félreértették és destruktív célzatnak magyarázhatták.

Felemelték

a dohánybevéltási árakat.

A kincstár a gazdaközönség részéről évről-évre megismédlődő panaszok méltányolásával a legutóbbi dohánybevéltási idényre a bevéltási árakat lényegesen felemelte, úgy hogy most már a dohánytermelés ismét jövedelmező üzemaggá vált. Különösen a kerti dohánytermelés érdemel figyelmet, melynél a bevéltási árak legutóbb mázsánként 1.200.000—1.400.000 korona között változtak. Ezzel kapcsolatban a mezőgazdasági kamarák különösen a kisgazdák figyelmét hívják fel a kerti dohánytermelés nagyobb mérvű felkarolására, kik az ezzel járó munkalokat önmaguk és családtagjaik által végeztetvén, e tekintetben a nagyobb gazdákkal és uradalmakkal jelentékeny előnyben vannak. Egyegy termelő részére engedélyezhető legkisebb terület 800 négyszögöl és egy-egy községben az összes termelési területeknek legalább tíz katasztrális holdat kell kitennie. A dohánytermelő gazdákat a kormány is támogatja, mennyiben azoknak a gazdáknak akik új dohány-pajtkát akarnak építeni minden hold dohányültetvény után 7 millió korona, a régi pajtkát tartozására pedig holdanként mintegy 3 millió korona hosszabb lejáratu kamatmentes hitelt fognak adni. Azonkívül minden gazda igényt tarthat a dohányföldet után holdanként 3 millió korona termelési előlegre, amelyet valószínűleg még a tavasszal fognak folyósítani.

Kedvező változás a Budapest—Aradi gyorsvonat menetrendjében.

Junius hó 5-én lép életbe az új nyári menetrend.

A junius hó 5-én érvénybe lépő nyári menetrend egy rendkívül kedvező változtatást fog hozni az államasutakat békéscsabai vonalán.

A Budapest—Bukarest között közlekedő 606 számú gyorsvonat junius 5-től kezdve délután 5 órakor fog a keleti pályaudvarról indulni és Gyoma-

mára este 8 órakor érkezik. Ugyanígy változik a 605 számú gyorsvonat menetrendje is, mely junius 5-től kezdve reggel 9 órakor fog Gyomárról Budapest felé indulni, ahová déli 12 óra körül fog megérkezni. Ez a változás rendkívül előnyös lesz az utazóközönségnek, mert sokkal korábban érkezik meg Budapestre, ahol, mivel a délutáni gyors is későbbben indul, jóval több ideje lesz üzleti dolgainak elintézésére.

A gyorsvonatok új menetrendje természetesen behatással lesz egyik-másik szárnyvonalon menetrendjére is. Ezekről a változásokról annak idején részletesen fogunk beszámolni.

Betonjárdá Gyomán.

Gyoma község fejlődésének egy újabb határkövéhez értünk. A község vezetőinek előrelátó gondosságából megteremtették az anyagi feltételeket ahhoz, hogy a maradiságot jelképező sáros, csuszós téglajárdát legalább a főbb utakon végre a tartósabb és tisztább betonjárdával cserélhessük fel. A betonjárda készítéséhez 23-an adtak be pályázatot, melyet a község elbírálás végett Bálint főtanácsosnak a békéscserei államépítészeti hivatal vezetőjének adtak ki.

A pályázatokról szakszerű véleményét Bálint főtanácsos 22-én terjesztette az e célra kiküldött bizottság elé. A beérkezett ajánlatok között igen nagy eltérések mutatkoztak. A legolcsóbb ajánlat összege 581.242.000 korona volt, míg a legrágább ajánlat összege 1.151.081.000 koronát tett ki. Hosszu és lelkiismeretes vizsgálat és számítások után egy a legolcsóbb, mint a legrágább ajánlatok kizárását javasolja és csak azokat kéri figyelembe venni, kiknek árai az ismert anyagárak utáná számításával reálisnak tekinthetők. Az ajánlatok középará 836 millióan felel meg. Ezt az árat, mely a legrealisabbnak mondható, alulról két ajánlat közelíti meg. Egyik a bpesti Meteor, a másik a gyomai Wagner Márton és Fiai cégé. E két ajánlatot kéri figyelembe venni, melyek közül már olcsósága és megbízhatósága miatt a helybeli Wagner céget ajánlja. Wagner cég ajánlata 797 millió koronát tesz ki, mely árban az összes munkálatokban uccatjárók, kapubejárók, csatornák is bennfoglaltatnak. Ezenkívül Wagner cég ajánlatában kilátásba helyezi, hogy a fuvar díjak és anyagárak esetleges csökkenésekor a különbözetet a községnek visszatéríteti, illetve ezen összeget az ajánlatában megjelölt árból levonni enged. Magára vállalja ezenkívül a felmerülő felülvizsgálati költségeket is. Mindezeket figyelembe véve és a beadott számításokat átvizsgálva elfogadásra Wagner cég pályázatát ajánlja. Utánna Pétermann József főjegyző szólat fel és bejelentette a bizottságnak, hogy az ajánlattevő Wág-

ner cégtől határozott ígéretet nyert arra nézve, hogy amennyiben a betonjárda készítésével cégüket bízzák meg, úgy az összes munkálatok elvégzésénél, valamint a fuvarozásoknál csakis gyomai munkásokat alkalmak, hogy a munkanélküliségen ezáltal is enyhültsen. Harsányi Pál ref. esperes felszólalása után Pétermann József főjegyző felszólítására a bizottság egyhangu határozatban kimondta, hogy az összehívandó képviselőtestületi gyűlések elfogadásra Wágner Márton és Fiai gyomai cég pályázatát ajánlja.

A bizottság határozatát magunk részéről is csak helyeselni tudjuk, hogy egy ilyen nagy munkánál az erre a célra szánt összeget helybeli vállalkozónak juttatnak, ki ezt az összeget munkabérekben, adóban ugys Gyoma községnek fizeti vissza.

Magyar Nemzeti Szövetség Gyomán.

A megcsontított ezeréves Magyarország régi fényének visszaszerzéséért küzdő Magyar Nemzeti Szövetség áldása és hazafias működését bizonyára minden magyar ismeri. Óriási anyagi és erkölcsi áldozatok és erőfeszítések árán küzd az integritásért, úgy belföldi, mint különösen külföldi propagandával. Nemzetépítő belföldi munkája közben Gyoma községet látogatta meg az elmúlt héten.

A szövetség gyomai útját a Magyar Nemzeti Szövetség helyi csoportjának elnöke Harsányi Pál esperes, brassói Greisinger József telegkönyvezető segítségével készítette elő dicséretes buzgalommal és szép eredménnyel. Április 18-ra volt kiűzve az ünnepély amelyre báró Perényi Zsigmond vezetésével a Nemzeti Szövetség több kitűnősége leutazott. Már április 16-án megjelent Gyomán a szövetség igazgatója: dr. Pongrácz Aladár és 16-án este az Alsórézsi Olvasó Egyetben, 17-én este pedig a Felsőrézsi kaszinóban bevezető előadást tartott nagy érdeklődés mellett. Április 18-án este érkeztek meg báró Perényi Zsigmond szövetségi elnök, Vargha Gyula nyug. államtitkár, Kovács Dezső vármegye főispánja Szörtsey József kormányfőtanácsos, Majoros István igazgató és a vármegye több főszolgabírája, több vidéki előkelőséggel dr. Zeóke Antal nemzetgyűlési képviselőnkkel. Vasut állomásnál a magas vendégeket dr. Pálka Pál járási főszolgabíró és Harsányi Pál esperes élen többen várták, ahol rövid üdvözlő beszéd után diszokciban hajtottak be a községbe. Este 8 óraor kezdődött az ünnepély az Óri Kázinó nagyertermében, amely szépen megtelt ünnepő hallgatósággal. Az ünnepélyt a gyomai iparos és kereskedő ifjak dalárdája vezette be a Hisegykeg elékelésével. Utánna Harsányi Pál ref. esperes megnyitó beszédjével életének legremekbbét mondotta el. Majd Debreczeny Mar-

csa urleány lépett a pódiumra és mélyen átértzett késszéggel szavalt egy lángoló hazaszeretettől izzó irredenta közleményt.

Most felállott báró Perényi Zsigmond délcég magyar főur vérbeli hazafi szép beszédben buzdította hazafiságra pihenést nem ismerő küzdelemre a polgárságot. Gyönyörű beszéde után percekig ünnepelték a magyar nemzeti érdekek kiváló bajnokát. Azután az ismert nevű ősz poéta, Vargha Gyula ny. államtitkár könnyekig megható előadás után saját irredenta költeményeiből olvasott fel néhányat kiapadatlanszerűen nyilvánítások között. Utánna a gyomai társadalom egyik legrokonszenvesebb tagja Wágner Márton adott elő cigányzenés saját hegedű kísérete mellett érdekelmes, a magyar fájdalom sikoltó irredenta dalokat. Ezekután tartotta meg záróbeszédét dr. Kovács Dezső békésmegyei főispán. A remekbe készült, izzó lelkesedéssel előadott magvas beszéd méltó befejezése volt a gyönyörű ünnepélynek. Az illusztris vendégek és a közönség nagy rész terített asztaloknál vacsora mellett továbbra is együtt maradt. Vacsora alatt hatalmas beszédben köszöntötte fel Harsányi Pál esperes úgy a vendégeket mint az ünnepélyen megjelenteket. Hatásos felkösöntő mondott báró Perényi Zsigmondra Csernus Mihály, melyre hasonlóan beszélt báró Perényi Zsigmond is. Ezeket kívül többen tartottak pohárköszöntőket. Vacsora közben programon kívül szavalt irredenta verset Mészáros Mariska. A közönség késő hajnali órákig maradt együtt.

H I R E K

A Magyar Nemzeti Szövetség ünnepélyen történt fellépéseket helyszűke miatt lapunk jövő heti számában közöljük.

Husárak. Örömmel hozhatjuk a husárakról az a jóleső hírt, hogy a gyomai mészárosok belátva saját javukra a szükségeseket, az összes husárakat — a szomszéd városokhoz mérten — leszállították. Amikor erről szívesen beszámolunk, egyuttal azt is közölhetjük, hogy biztos értesülésünk szerint jövőben még olcsóbban szándékoznak derék mészárosaink a husárakat megszabni, mint bárhol is. Éljenek.

A fővárosi napilapokban olvassuk, hogy a Franck Henrik Fiai cég imponáló kitűlést és árumintavásár élelmiszerezésztályán rendkívül nagy feltűnést keltett. Ez a világszerite előnyösen ismert cég pompás és utánozhatatlan gyártmányait hozta el a Nemzetközi Árumintavásárra és a látogatók izereire valóssággal megostromolják az izlélesen csomagolt gyártmányokat, az Enrió pótkávé, az Edeska édesített kávé, a Rosil füge kávé és a Kalthreiner Kncip malátakávé. Különösen nagy tetszést keltett az új csomagolás dobos és tekereselt áru. A Franck-gyártmányok csomagolásán mindenütt ott látjuk a világhírű védjegyet, a „kávédarálót”, amely évfizetek óta egyedül garantálja a keresett

Krónika.

*Endrőd felett borong a ború,
Kiűtött a polgárháború,
Egyelőre nincs még hullaszag,
Csak hogy egymásra mind haragszanak*

*Egymással ott mindenki hajba kap,
A doktor, a gazda, bankár és pap,
Közbe mindennap felzug az ének
A Szeretet nagy Istenének.*

*Hát így vagyunk mi mindörökkre,
Ez a magyar sors tiszta tükré,
Egy eldobott kő gyűrűdik folyvást
S mint a hullám felfaljuk egymást.*

*Nekivágódnak majd a partnak,
De akik teszik, mit akarnak?
Ez a játék olyan szokatlan,
De valami jor, mint a katlan.*

*Öreg jó gazdák, akik voltak,
De porladóban, mert immár holtak,
Most ez újszerű mániának
Egyet-mást biztos mondanának.*

*Mondanák, hogy egykor nem volt így,
De most az ember öntelt és irigy,
Mondanák, hogy sok van ami fáj,
De egy kicsit csillapodj Mihály!*

—ó.

Legolcsóbban és legsikeresebben lapunkban hirdethet.

gyártmányok valódiságát. A Franck-cég egyedül volt, amely Magyarországon méghonosította a cikória kultúrát és így nemcsak egy jelentékeny ipari, hanem fontos mezőgazdasági tényező is.

A **Magyarság** című napilap, mely Milóty István dr. szerkesztésében jelenik meg, a keresztény nemzeti irányzat intranzigens képviselője. Elsőrendű írógárdája, vidéki és külföldi tudósítói a lapot nemcsak elevenné teszik, de jól értesültségeivel mindenkit tud tájékoztatni minden közérdekű eseményéről. Előfizetőinek számtalan kedvezményt nyújt, minden csütörtökön 16 oldalas képes mellékletet ad ingyen, s mindenkinél utbaigazítást, tanácsot ad szerkesztői úzeneteiben. A lap kiadóhivatala (Budapest VII. Miksa ucca 8. szám.) ingyen küld mutatványsszámokat.

„Franck“

Ezt a jócskát mindig hozzá kell fűznie akkor, amikor Ön a valódi

Franck kávépótléket

kívánja . . . Miért? . . .

Hogy mást ne kapjon!

Ügyeljen bevásárlásainál gyári védjegyünkre, a „kávédarálóra“!

NYILTÉR

E rovatban közöltékért felelősséget nem vállalunk

Válasz az endrődi papnak.

Aki haragszik, annak nincs igaza. Az endrődi pap nagyon haragszik, szinte tájékték, tehát az igazságtól távol áll.

Fájdalmas rám nézve, vallásos katolikusra, hogy saját lelkipásztornommal kell szembe kerülnöm, akinek a konkoly helyett a szeretet magvát kellene elhínteni. A pap leszállt a szószékről és belemerült a gyűlölködés mocsarába. Én nem akarom őt oda követni. Hogy oda jutott, abban részem nem volt, én nem bántottam, de most egyes dolgokat nem hagyhatok válasz nélkül.

Az endrődi pap Kőlcsey egyik mondatát idézi, ez azonban óréa vonatkozólag mindkét lábára sántít! Szegény Kőlcsey, sirjában megfordulna, ha hallaná megállapításainak kifogását.

Keresztényi szeretetet, keresztényi munkát várna ma mindenki, keresztényi papot, s nem keresztényi felebarátai támadását — tárgyi alap nélkül, költött, beképzelt okok alapján.

Nézünk, lássuk, mit is mond elenem az endrődi pap? Olyan dolgokat kapok ki, amelyek a nagy nyilvánosság választó vizéből is tisztán kerültek ki. Ő maga nem állít semmit, hanem egy elitelt, beteg fantáziájú szerencsétlen flótás háta mögül öltöztet nyelvet. Ebből a tisztátlan forrásból merit, s mit meríthetne abból?

Azt mondja az endrődi pap, hogy benső barátságost most már nem tart fenn velem. De bizony nem is tarthatna, s tiltakozom az ellen, hogy valaha is birtokában állottam volna vele. Lelki sajátosságaink eltérőek, s ez mindent megmagyaráz.

Ami a Zsófia inajor ügyét illeti, arra nézve kijelentem: másodsorú is csak ugyanazt tenném. Kötelességem lenne az, mert engem a nép bizalma azért küldött a Nemzetgyűlésbe, hogy érdekei összeegyeztetésével és megvédésével a jogrendnek érvényt szerezsek. Aki az ügyet nem ismerte, az bírálatot ne mondjon róla. Ha az ügyhöz hozzá akar szólni, kérjen információt attól a deputációtól, s attól a képviselőtestületől, amely az ügy illetlen való elintézésére engem egyhangúlag felkért. Esetleg a miniszteriumtól. Nekem az igazság a fontos, s ha az igazság a zsidó vallású oldalán van, akkor azt is mindig elismerem és megvédem. Szerettem volna látni, hogy emiatt engem az endrődi pap bárhol bármikor is kérdőre mert volna vonni!

Az Esküdt ügyben vegye tudomásul az endrődi pap: engem a független magyar bíróság tisztán tartott és megbotránkozással utasította vissza a zoom szórt rágalmatok azzal hogy azok, miként sok más tiszteletben álló egyénekre szórtak is, valót-

lanok. Ezt tudja jól az endrődi pap is, s mégis tudatosan rosszmájúan gyanusítólag állította be a dolgokat. Én a független bíróságtól kaptam meg az elégtételt, olyat, amilyent senki másból nem kaphatok.

Kérdem, tud-e arról az endrődi pap, hogy 3283/925 kő. sz. IV. 662/925 szám alatt

a gyulai kir. ügyészségnél okirat hamisítás és sikerkasztás büntette miatt van feljelentve.

Remélem, hogy ez is olyan aplotalan lesz, mint az általa ellenem felhozottak. Remélem, hogy ő is megkapja az elégtételt. Mindaddig azonban, míg ezen ügye elintéző és tisztázva nincsen, erkölcsi bírónak el nem ismerem felettem. Tartsa uri kötelességének ő is, hogy az ügy elintézéséig hallgasson.

Ami az emigránsokkal való vascorázást illeti, vegye tudomásul: magyar uri társaságban, egy vendégfogóban véletlenül találkoztam Garamival, akivel másodsorú is szívesebben vascoráznék, mint az endrődi pappal. Ha én valakivel egy társaságban vascorázom ugyanazon vendégfogóban, az még nem jelenti azt, hogy magamévá teszem annak politikai meggyőződését. Különböen olvassa el a magyar sajtó legkiválóbb és legkonzervatívabb orgánumát a Budapesti Hirlapot, mely 1925. ápr. 16-i számában (2. oldal 4. hasáb 7. pont) azt írja Garamiról: „Ezt az akkoriban méréseklétéről és higadtságáról ismert szociáldemokratát” az ellenforradalmi kormányba be akarták venni.

Nyilt levélben azt írja, lesz gondja hogy a legközelebbi választás idején nagyobb és jobb választékban legyen része a választó publikumnak. Úgy látszik nem tudja, hogy a választék elég nagy volt, mert 14 ellenjelöltöm volt. Egyben elismerem, hogy ő hosszú de nem nagy ember, s ha azt akarja, hogy jobb választék legyen, akkor valóban, amint ígérte, ne is próbáljon fellépni.

Mindenek ellenére kérem tudomásul venni, hogy éppen olyan bizalommal forduljon bármikor hozzám kérésével, mint akkor, amikor szíves ígéretet tettem neki abban az irányban, hogy a plébániájában megerősíttessék.

Dr. Zeőke Antal
képviselő.

Válasz V. B. J.-nek.

A „Gyoma-Endrőd Vidéke” ápr. 19-iki számában „Műkedvelő és destructió” cím alatt megjelent egy rosszindulatú kritika, melyre az előttem ösmertetlen V. B. J.-nek a következőkben adom meg választomat.

Amikor hűsvét előtt két héttel a „Déványai Iparos Nőgyelet” vezetősége felkért egy műsoros estély rendezésére, kijelenttem, hogy az idő rövidsége miatt lehetetlen már alkalmas darabokat beszerezni és betanítani, s így sajnálom, de a rendezést nem vállalhatom el. Kijelentésemre a nőgyelet elnöknője azt mondta, hogy már a darabok megvannak és a szereplők is össze vannak írva, csak rendező kell az irányítás és fegyelmezés végett.

Banküzlet áthelyezés.

Bácsi és Társai banküzletét

Gyomán a Vasut-uca 716 szám alá (Alsóré-szi kaszinó sarok üz-lethelyiség) helyezte át.

Nyári kalapujdonságok érkezését jelentem.

Alakításokat divatos szallagokkal jutányosan, izlésesen készítek.

Königsthalné

divatszalonja.

Gyoma Iványi házban.

S z á v a S á n d o r

gépészmérnök

Égészségügyi berendezések

gyára, Budapest, I. Budafoki-ut 73. sz. (Telefon: József 116—07.)

Kut- mélyfürások, vízművek, csatornázás szennyvízderítők, fürdők, központi fűtőberendezések tervezése és kivitele

Ismételten kérésre a rendezést vállaltam és a darabok átvétele után azokat az idő rövidsége miatt elfogadtam, mivel azokban nem fedeztem fel sem vallásugnyolást, sem tekintélyrombolást, sem pedig kommunizmust hínst mételet. Aki a leadott darabokat vallástugnyolónak, tekintélyrombolónak és az urak ellen lázítónek minősíti, az csak személyeskedő, rosszindulatú rágalmozó lehet, mert sem nekem, sem a nőgyelet vezetőségének, sem pedig a szereplőknek egyáltalán nem volt még csak gondolatunkba sem, hogy a leadott darabokkal vallást ugnyoljunk, avagy tekintélyt romboljunk, arról azonban igazán nem tehetünk, hogy a közönség soraiban voltak egynehányan finyasabb izlésű egyének is, akik képzeldőseikben egyik, vagy másik darab által találya éretek magokat, Mi jóhiszeműen, minden mellékgondolat nélkül csak szindarabokat adtunk le és „akinek nem szűre, ne vegye magára.”

Hogy a leadott darabok a kommunista zsidó forradalom szennytermékei-e? erre választ nem adhatok, mivel szindarabok bíralására nem érzem magam hivatottnak, erre feljelenek majd a szerzők, azt óhajtom a kritizáló V. B. J.-nek tudomására hozni, hogy rosszindulatú és ferde beállítasu kritikájával, továbbá az előadás jelenlevő közönséget lekicsinylő támadásával, teljes hatást ért el, ugyanis Dévanyá közönség minden rendű polgára a jelzett cikk elolvasása után, ez izléstelen durva kritikát elítelve méltó felháborodásban tört ki.

Déványá, 1925. ápr. 21.

Csatány János
nyug. áll. tanító.

Válasz az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Igazgatóságának.

Az endrőd-gyomai takarékpénztár 1924. szeptember 6-iki állagáról szóló átadási és átvételi jegyzőkönyv idevonatkozó részét és szíriert közlöttem. Amennyiben ez nem lett volna helyt álló, ugy csodálkoznom kell az új Igazgatóságon, mely azt teljes mértékben magáé vétele át. A régi Igazgatóság rendelkezésre állott, hogy minden tételtől tételre, a termény megmértve vizsgáltsák át; ha ezt az új Igazgatóság nem tette — azaz ő dolga. Hogy Vas, volt felügyelőbizottsági tag Urat részemről az átadásnál való szakaszról közreműködésre felkértém, aminthogy minden fontosabb dologban kértém is közreműködését, az legfeljebb a volt Igazgatóság előre látását igazolja, mert az ő szakavatottságától nemcsak a laikus Igazgatóság, de még ifju szakember is tanulhatott és tanult is. És igénybe kellett vennünk szaktudását azért is, mert intézetünk ifju szakerejének — főleg anyagi — felelőssége a 0-val volt egyenlő. Hogy az átadó Igazgatóság között Vas Ur is aláírta az átadási jegyzőkönyvet, azt még szépség hibának sem találom, de ha ez az új Igazgatóságnak nem tetszett, mért nem kifogásolták.

Hogy az akkor kimutatott nyers jövedelemből még levonható tétel volt a betétek július és augusztus havi kamatai, azt elismerem, de ezzel szemben állt a szeptember óta hárca még a régi Igazgatóság által kiadott — s mérlegben kiadáskép felvett — tisztviselő és szolgái fizetések, melyek amabé megjelölésen ellensúlyozták. De annál kevésbé érintheti az egyenleget a nagybunkónak szánt, ritkított betéivel szedett megjegyzések, hogy a volt Igazgatóság a maga részére 7,200,000 koronát utaltatott ki, mert e tétel is a mérleg kiadását rovatában benne volt, s mert a kiutalás az alapszabályok 25 §-a szerint jogos és szabályos volt, (különbem is tudhatná az igazgatóság, hogy a régi Igazgatóság egész évi összes tisztelet díja a legkisebb javadalmazási tisztviselő évi fizetésének csak csekély töredékét tette ki; ma nem tudom, hogy vezér Igazgatójuk jelenlegi évi javadalma nem-e sokkal magasabbban van-e megállapítva, mint a régi össz igazgatóságé volt) de nem terhelhetne tovább az egyenleget a válaszban adott per és ügyvédi költségek összege, mert az ő Állatuk az intézet ellen indított és folytatott harcok az ő zsebeit terhelő költségek voltak, s melyek a mérésünkről utólag csak azért engedettek az intézet terhére hárítottak, hogy ezzel is az intézet nyugalma mielőbb biztosítsák.

Hogy a természetben átadott buza és egyéb termény stb. milyen címen van kezelve, ahoz semmi közöm; de hogy az a tisztviselő javadalmának emelésére lett bebiztosítva, melyből időnként a szükséges mennyiségeket ki is utaluk nekik, tehát az egyelőre bebiztosított jövedelem és nem és nem egy érínthetetlen tőke volt, ez a volt tisztviselőknél is tudnia kellene.

Hogy a P. K. és Magyar nemzeti banknak az új Igazgatóság állítólag hozzá értőben irányítása által visszaszerzett bizalmát az intézet annak idején miért vesztette el, azt az igen tisztelt Igazgatóságnak tudnia kellene: éppen az ő Állatuk realis indok nélkül kezdeményezett és folytatott harcok miatt, amint hogy éppen ez az áldatlan állapot volt, hogy az elég jó fejlődésben volt intézet a mult év első nyolc havában több tiszta hasznót felmutatni nem tudott. Ép e harcok ál-

tal a biztos züllesztbe menő intézet megmentése céljából a mi részünkről lett proponálva a részvények kölcsönös felajánlása, tehát a vizslái megszűntetésének lehetősége.

Intézték ügyeibe attól való megváltásom óta abszolúte nem avatkozom s azért az igazgatóság ez irányú kitanítani akarását kerekben vissza utasítom: Jól ismerem megállapodásunkat. Semmi közöm az egymás között elhangzott nyilatkozataikhoz sem; de amennyiben nyilvánosságra hoznak nem megfelelő s megállapodásunkat negilláló kijelentéseket, úgy éppen Ők akadályozhatnak meg a megállapodás megtartásában.

A Válasz izlésteléségére nem óhajtok kitérni. Egyben kijelentem, hogy magam részéről ez ügyet befolyezetek tekintem.

Fogadja Szerkesztő Úr kiváló tiszteletemet Endrőd, 1925. április 22.

Dr. Kovács Péter

S P O R T

GySc—Mezőberényi Törökves 5—0 (2—0) bajnoki.

GySc: Eke, — Hatvani, Fekete, — Lach, Kiss, Tóth, — Papp II., Elek, Oláh, Papp I. Mác.

Hosszu idők óta először aratott a GySc tudásának és formájának megfelelő győzelmet. Bár a mérkőzés nem tartozott a legnívósabb mérkőzések közé, mégis az a könnyedség, ahogy a gyomai csapat csatársora lélepte a Törökves védelmét és az az össziáték, melyet mutattak lelkesedésre hangolta a megjelent közönséget. Az első félidőben a szívósan védekező Törökves minden erejét kiadta, úgyhogy a második félidőben már nem tudták megakadályozni Oláh góljait. A győztes csapatból elsősorban is Oláhról kell megemlékeznünk. A mezőny legjobb, legstílusosabb embere volt. Áttörései, lerohanásai jól lendületek voltak, amilyet csak legszebb formájában mutatott. A második félidő 3 gólja füződik az ő játékaához. A csatársor ezuttal egységes, megállítható erejű, szép össziátékú volt. Minden egyes ember kitett magáért és közreműködött abban, hogy nagy galériányú győzelmét elérje. Egyedül Papp II. játszott gyengébben. Az utóbbi időben értesen hízásnak indult és ez kényelmessé, lassuvá tette. A halvesorról is csak a legjobbat mondhatjuk. Gyorsak, megbizhatóak voltak. Egyformán támogatták úgy a védelmet, mint a csatársort. Feltűnő volt Tóth hatalmas formajavulása. A védelemben Hatvani élete legszebb játékát mutatta, szerelése biztosak, felszabadító rugásai helyezettek voltak. A második félidőben a lerugott Eke kapust helyettesítette oly abszolút bizottsággal, amilyet kapuban rég nem láttunk. Fekete kissé gyengébben, puhán játszott. Eke a kapuban jól állta meg a helyét a második félidőig, amikor úgy lerugták, hogy a pályáról lekeltett vinni. A Törökves nagyon gyenge játékot mutatott. Különösen a halvesora volt gyenge. A csatársora az első félidőben csinált egy két veszélyes lerohanást, de a kapu előtt tehetetlenek voltak. A belső védelmük sokat és önfelelődozőan dolgozott.

Ha sikert akar elérni, úgy hirdessen a „Gyoma-Endrőd Vidéke”-ben.

Egy afrikai éjszaka. Marokkói büntügyi regény.

(16)

Az asszony leült és Burroughs a papír fölé hajolva, gyorsan rajzolni kezdett. Talán tíz íperc telt el így, aztán odanyújtotta a vázlatot.

Őn igazat mondott — szólt a francia nő és a képet a keblébe rejtette. — Most mehetünk. Ismétlem, hiszek önnek, Savary ostoba volt, mikor őnt gyanúsította Bompard megölésével.

— Én inkább úgy láttam, hogy vad és gyilkoló volt.

— Nem, csak ostoba. És most minden az én vállamra szakadt. Akar ön segítségemre lenni? Segítsen megkeresni azt az ékszerészt.

A művész Elizre gondolt. Mi történhetett vele? Szerelet volt-e valamilyen, amilyen gyorsan csak lehet utánaesietni, de nem tudta elfelejteni, hogy ez a nő hitt neki, amikor a barátaitval halálos harcban állott.

— Nem mondaná meg, asszonyom, hogy tulajdonképpen mi van ezzel a gyűrűvel?

— Nem tartozik önre.

— De ki ön tulajdonképpen.

— Az sem az ön dolga. Őn férfi, aki kamény harcban győzött. Most én a segítségét kérem. Jöjjön. A többi talán meg fogja tudni, ha hosszabb ideig Tangerban marad. Még találkozhatunk.

Burroughs egy szót sem választott. Lehajlott és felemelte a revolvért, amint egyszer sem használtak a halálos riókörzásban. Az asszony félrehuzott egy függőnyt, mögötte az ucára vezető nyitott ajtó volt. Az ajtó előtt két benszülőtt állott.

— Be kell csukni az ajtót — kiáltott a főtőre hangosan a francia nő. Az a legkevésbé sem értette a helyzetet és ösztönzerűleg engedelmeskedett. A két arab megkísérelte az ajtót újból kinyitni, de a francia nő gyorsan rátolta a rezeszt.

— Kik voltak ezek? kérdezte az amerikai — A szultán katonái? — csodálkozott Burroughs.

— Be kellett volna engedni őket és mindent elmondani nekik.

— Na, azok aligha hittek volna Önnek — És most?

— Mig ők az ajtót betörik, mi a tetőn keresztül megszökhetünk.

Burroughs rendkívül kényelmelendő érezte magát. Egyik veszélyből a másikba esett és érezte, hogy ez a nő a saját céljára használja ki. De ha a lent álló arabok és a nő közötti küzdelemben színt kellett valnia, szívésében a nő mellé állott.

Az keresztül vezet a szobán, ahol a két halott fekdű. Egy lépcsőn pár lépést tetek meredeken fölfelé, a nő egy szőnyeget félre huzott is kint voltak a tetőn. Kint már tökéletes sötétség volt, a csillagok fénye nem világította meg, hanem még csak kőnyö-nösebbé, fantastikusabbá tette a marokkói várost.

(Folytatása következik)

A Gyomai Gyümölcsértékesítő és Központi Szesztfőzde

üzemvezetőt

keres. Irásbeli ajánlatok az Igazgatóságához adandók be.



Minden doboz sarkában
pörkölt szemeskávé van
Kigr.-ként kb. 8000 K értékű.

Minden takarékos
asszony ezt vegye
Kávéjába ezt tegye!

Válogatott cikóriából készült!



RÉSZLETFIZETÉSRE
ujból kaphatók a

SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Sálus István
Gyoma
Endrőd-út 79L.

ZSOLDOS
magántanfolyam

Budapest, VII. Dohány-u. 84.
Telefonsz.: József 124-47.

**Az ország legrégebbi
és legismertebb
előkészítő intézete**

A legjobb sikerrel készít elő
középiskolai magánvizsgára
és érettségire is. Részletfi-
zetési kedvezmény. Teljes
:-:- anyagi felelősség. :-:-

WALTER MAGÁNTANFOLYAM
Budapest, VIII. Rákóc-i-ut 51 sz.
Előkészít középiskolai összevont magánvizs-
gákra, érettségire, vidékieket is.
Tiszviselőknék nagy
kedvezmény.

Gazdasági gépek

u. m. vetőgép, egyes és kettes
ekék, morzsolók, darálók, répa- és
szecskavágók stb. a gyomai „Han-
gya” raktárában állandóan a leg-
jutányosabb árban kaphatók. Fent-
nevezett gépek augusztusi fizetésre
is beszerezhetőek.

Olcsó bor

Kovács József endrődi uti talmér-
sében a bor literje 20.000 korona.

Hegedűiskola

magántanulása a legalkalmasabb. Hohmann-
Block-féle IV füzetben. Füzetenként 66000 K.
Megrendelhető Nádudvary Mihály könyv-
kereskedésében Gyomán.

DANICZA
m ú t r á g y a .

18 százalékos szuperfosz-
fát 75 kgr.-os zsákokban
zsákkal együtt 130.000 K.
Kedvező fizetési feltételek
mellett kapható:

WAGNER M. FIAINÁL
Gyoma. Telefonszám: 22.

Gyomán
Selyem ucca 440 sz.
ház eladó.

Figyelem!

Gyönyörű vászon abrosz, tö-
rülköző, szalvéta, házi vá-
szon, ruhavászon mindenféle
mintával jutányosan kapható
özv. Hrabovszky Lajonénál
Endrődön.

Papp és Beinschroth
asztalosoknál
kész butor kapható.

Ne dobja el

használt reszelőjét és ráspolyát, mert
jól és olcsón újra vágathatja általam.
Szentrei Vasut ucca 683.

Egy jókarban levő szabadon-
futó **kerékpár**, 1 fejős
kecske 2 fiával 581 szám
:-: alatt eladó, **Gyomán.** :-:

**Szines falvédők,
papir szalvéták**
állandóan nagy választékban
kapható
Nádudvari Mihály
könyvkereskedésében. Gyoma.

Visszamaradt régebbi
Aller lapok darabonként
5000 koronáért kap-
hatók **Nádudvary Mi-
hály** könyvkereskedésében.

Ablakfelek, ajtófelek teljesen felsze-
relve eladók. Az ablakméret 2 m. hosszú,
1 m. széles, az ajtók 2,50 m. magasak. Meg-
tekinthetők Kovács József gyomai kereskedő
üzletelhelyiségében.

Ritkaborzon 30 jószágjárás van kiadó.
Érdeklődni lehet Szabó Máté Endrőd, 473. sz.

Ugy kisebb mint nagyobb fuvarozást
olcsó áron bármikor vállal Fried Géza teher-
fuvarozási vállalata, Gyoma.

Eladó Lányi István Tiszalom melletti
háza. Értekezni lehet Szerető Istvánnál 318
számu háza.

Sarkadkeresztúri határban eladó 20
hold kitűnő föld tanyaépítéssel együtt négy-
szögletenként 5 kíló buzáért. Bővebb felvilá-
gosítást ad a tulajdonos Szabó János gépész
Dévaványán.